

Máy bay không người lái Thổ Nhĩ Kỳ được sẵn đón ở châu Á

Nguồn: Sinan Tavsan, Turkish drone success in Ukraine sets stage for Asia roadshow, Nikkei Asia, 08/03/2021

Biên dịch: Nguyễn Thị Kim Phụng

13/3/2022

Các công ty sản xuất máy bay không người lái Thổ Nhĩ Kỳ đã tìm thấy khách hàng tiềm năng ở Nhật Bản, Indonesia, và Malaysia.

Một chú vượn cáo mới chào đời tại vườn thú Kiev ở thủ đô Ukraine đã được đặt tên là “Bayraktar,” theo thông báo trong một bài đăng trên Telegram vào thứ Sáu của Thị trưởng Vitali Klitschko, một nhà cựu vô địch quyền anh hạng nặng.

Chú vượn cáo đuôi trần này được đặt theo tên một chiếc máy bay không người lái do Thổ Nhĩ Kỳ sản xuất, thứ mà một lần nữa được chú ý trên toàn cầu vì thành công trên chiến trường. Giống như ở Azerbaijan, Syria, và Libya, những đoạn video cho thấy

Bayraktar TB-2 hạ gục xe tăng, xe bọc thép, và hệ thống phòng thủ tên lửa đất đối không của Nga đã được chia sẻ rộng rãi trên mạng xã hội.

Bayraktar là tên của gia đình đứng sau Baykar Defense, nhà sản xuất mẫu máy bay không người lái này. Giám đốc Công nghệ Selcuk Bayraktar của hãng chính là con rể của Tổng thống Thổ Nhĩ Kỳ Recep Tayyip Erdogan.

Dù các máy bay không người lái của Thổ Nhĩ Kỳ có thể không đẩy lùi được một cuộc tấn công kéo dài của người Nga, nhưng việc chúng gây thương vong cho các đoàn xe xâm lược đã khiến các nhà phân tích quân sự phải ngạc nhiên. TB-2 từng quét sạch xe tăng Armenia ở Azerbaijan vào năm 2020, nhưng các chuyên gia vẫn nghi ngờ liệu máy bay không người lái có thể thành công được trước một quân đội hiện đại như của Nga hay không.

Điều này dự kiến sẽ giúp thúc đẩy doanh số bán hàng của Baykar. Kể từ lần đầu tiên mẫu máy bay không người lái này được xuất khẩu sang Qatar vào năm 2018, TB-2 đã giành được 19 hợp đồng xuất khẩu, bao gồm cả sang Turkmenistan và Kyrgyzstan. Sáu hợp đồng mới đã được ký thêm chỉ trong ba tháng qua.

Giờ đây, ngành công nghiệp máy bay không người lái của Thổ Nhĩ Kỳ bắt đầu để mắt đến châu Á.

“Trung Quốc sẽ không sẵn sàng bán máy bay không người lái cho nhiều quốc gia châu Á láng giềng của mình, và chúng tôi đang cung cấp cho các quốc gia đó một lựa chọn tốt hơn.” Haluk Bayraktar, anh trai của Selcuk, CEO của Baykar Defense, nói với Nikkei Asia. “Họ đang thể hiện sự quan tâm rất lớn.”

Baykar hiện đang nghiên cứu máy bay không người lái thế hệ tiếp theo, TB-3, có thể cất cánh và hạ cánh từ tàu sân bay cũng như các tàu đổ bộ trực thăng (LHD). Công ty có kế hoạch công bố chiếc TB-3 đầu tiên trong năm nay, trước khi TCG Anadolu, tàu lớp LHD đầu tiên của Thổ Nhĩ Kỳ, chính thức đi vào hoạt động vào cuối năm nay.

Hôm thứ Bảy, Ismail Demir, quan chức giám sát ngành công nghiệp quốc phòng của Thổ Nhĩ Kỳ, nói với truyền thông địa phương rằng TCG Anadolu sẽ được thiết kế để mang theo 50 đến 110 máy bay không người lái, tùy thuộc vào cấu hình.

Bayraktar hiện đã tìm thấy một khách hàng tiềm năng cho máy bay không người lái của mình ở châu Á.

“Mẫu TB-3 sắp công bố sẽ rất phù hợp với các tàu lớp Izumo của Nhật Bản,” vị CEO cho biết, đề cập đến loại tàu khu trục đa năng của Nhật Bản, mà các nhà phân tích gọi là tàu sân bay trên thực tế. Các cánh có thể gấp lại của máy bay không người lái sẽ cho phép tàu sân bay chứa được nhiều máy bay hơn so với máy bay cánh cố định.

Ông nói: “Nhật Bản nên trang bị máy bay không người lái có vũ trang càng sớm càng tốt.”

Baykar không phải là nhà sản xuất máy bay không người lái duy nhất của Thổ Nhĩ Kỳ. Turkish Aerospace Industries (TAI), một công ty quốc phòng lớn khác, cũng đã đạt được thỏa thuận cơ bản với Kazakhstan để xuất khẩu máy bay không người lái ANKA (Phượng Hoàng) của họ hồi tháng 11.

Cuối tháng 3, TAI sẽ tham dự Hội nghị và Triển lãm Quốc phòng Châu Á lần thứ 17 tại Kuala Lumpur, Malaysia, nơi họ sẽ cạnh tranh với các quốc gia như Trung Quốc và Mỹ để giành được các gói thầu về máy bay không người lái.

Nhận thấy cơ hội, TAI đã mở văn phòng vào tháng 11 năm ngoái tại Selangor, ngoại ô Kuala Lumpur.

Bước đi này là một phần của việc tiến vào thị trường châu Á. Tháng trước, công ty đã mở một gian hàng lớn tại Singapore Airshow, trưng bày công nghệ máy bay không người lái và các sản phẩm chủ chốt khác của mình.

Tàu khu trục đa năng Izumo của Nhật Bản.

Chiếc Aksungur (Bắc Ưng), máy bay không người lái vũ trang thế hệ tiếp theo của TAI, đã gia nhập kho vũ khí của quân đội Thổ Nhĩ Kỳ vào năm ngoái, với khả năng bay 50 giờ và sở hữu các tùy chọn sử dụng phao âm (sonobuoy) – một tính năng rất hiếm đối với máy bay không người lái. Được trang bị các thiết bị dò tìm và cảm biến tiên tiến, nó có thể thực hiện các nhiệm vụ tác chiến chống tàu ngầm và tuần tra hàng hải, rất phù hợp cho các nước Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương.

Ozgur Guleryuz, CEO của STM, một nhà thầu quốc phòng khác của Thổ Nhĩ Kỳ, nói với Nikkei Asia rằng công ty của ông cũng sẽ tham dự triển lãm quốc phòng ở Malaysia, với một loạt sản phẩm bao gồm cả máy bay không người lái tấn công cánh quay Kargu.

Guleryuz nói với Nikkei Asia: “Chúng tôi nhận thấy ở châu Á đang có sự quan tâm tới các vũ khí hiện hành của chúng tôi, bao gồm cả Kargu, và hiện đã liên hệ với các quốc gia châu Á khác nhau.”

Vào tháng 7, STM công bố đợt xuất khẩu Kargu đầu tiên của mình sang một quốc gia ẩn danh. Nó đã được quân đội Thổ Nhĩ Kỳ sử dụng từ năm 2018.

Máy bay không người lái Kargu, được sản xuất bởi hãng STM, đang được sử dụng bởi Quân đội Thổ Nhĩ Kỳ.

Trong khi đó, Oryx, một blog chuyên về lĩnh vực quốc phòng quốc tế, đã báo cáo rằng cả Malaysia và Indonesia đều quan tâm đến máy bay không người lái của Thổ Nhĩ Kỳ. Một trong những tác giả của trang này, Stijn Mitzer, hồi tháng 1 từng viết rằng Indonesia được cho là đang cân nhắc các tàu sân bay trực thăng (LPH) trong thập niên tới, và Baykar TB-3, với đôi cánh có thể gập lại, có thể “cung cấp cho Indonesia chiếc tàu sân bay (không người lái) đầu tiên.”

Mitzer nói rằng sự kết hợp giữa LPH và máy bay không người lái giá rẻ “có thể mở ra những khả năng hoàn toàn mới cho Hải quân Indonesia.”

Nếu Indonesia mua mẫu Akinci (Bố ráp) của Baykar, hoặc Aksungur của TAI, nó sẽ cung cấp cho quốc gia Đông Nam Á một “vũ khí tấn công tầm xa,” ông nói.

Lalu Muhammad Iqbal, Đại sứ Indonesia tại Ankara, nói với một trang web công nghiệp quốc phòng Thổ Nhĩ Kỳ vào tháng 11 rằng, “Chúng tôi đang thảo luận về khả năng mua máy bay không người lái từ Thổ Nhĩ Kỳ. Chúng tôi hy vọng sự hợp tác không chỉ giới hạn trong việc cung cấp, mà còn cả trong chuyển giao công nghệ và việc được tham gia các chương trình sản xuất máy bay không người lái trong tương lai.”

Theo Arda Mevlutoglu, một nhà phân tích công nghiệp quốc phòng độc lập: các máy bay không người lái đã được thử nghiệm trong chiến đấu của Thổ Nhĩ Kỳ, cùng với chính sách xuất khẩu không ràng buộc chính trị, đang giúp nước này thúc đẩy doanh số bán máy bay không người lái của mình. Ông cũng lưu ý rằng Thổ Nhĩ Kỳ cũng rất cởi mở trong việc chia sẻ một số công nghệ thông qua sản xuất liên doanh.

Trong khi đó, mọi con mắt đều đổ dồn về Ukraine.

Can Kasapoglu, Giám đốc Chương trình Nghiên cứu An ninh và Quốc phòng tại Trung tâm Nghiên cứu Kinh tế và Chính sách Đối ngoại (EDAM) – một viện nghiên cứu chính sách hàng đầu của Thổ Nhĩ Kỳ, nói rằng các đoạn video cho thấy lính Ukraine đang sử dụng máy bay không người lái chủ yếu để tấn công các đường tiếp tế của Nga, nhằm làm gián đoạn chiến dịch của họ.

Kasapoglu lưu ý rằng với kho máy bay không người lái hiện tại của Ukraine, được báo cáo là gồm khoảng 20 chiếc, một mình chúng không thể ngăn chặn các sư đoàn hoặc lữ đoàn thiết giáp lớn.

Có 2 động cơ tổng cộng 1.500 mã lực, mẫu Akinci B là mẫu máy bay không người lái chiến đấu có vũ trang mạnh nhất trong lớp của mình, theo lời Giám đốc Công nghệ Selcuk Bayraktar của hãng Baykar.

“Nếu Ukraine vận hành một số lượng lớn mẫu Akinci, được trang bị vũ khí nặng hơn, thế trận có thể sẽ đi theo hướng khác,” Kasapoglu nói, đề cập đến các máy bay không người lái nâng cấp thế hệ tiếp theo của Baykar. Với sải cánh 20 mét, Akinci có thể bay cao tới 12,2km và mang theo tổng trọng tải 1,5 tấn – gồm vũ khí, máy ảnh, cảm biến – gấp 10 lần so với mẫu TB-2.

Bayraktar nói với Nikkei rằng Akinci đang đưa khả năng của Baykar lên ngang hàng với lớp máy bay không người lái MQ-9 Reaper của Mỹ. Thậm chí chúng còn tốt hơn thế, ông tuyên bố, đề cập đến việc dòng máy bay không người lái mới của mình đã được trang bị trí thông minh nhân tạo vượt trội.

TB-2 có thời gian hoạt động tối đa là 27 giờ, và có thể bay ở độ cao 7,62km, mang theo bom dẫn đường laser được sản xuất trong nước. Baykar cho biết công ty đã xuất khẩu máy bay không người lái, có vũ trang và không vũ trang, với tổng trị giá 664 triệu USD vào năm ngoái.

Một đối thủ phương Tây của Baykar nói với AFP rằng TB-2 có thể được so sánh với súng trường AK-47. “Thổ Nhĩ Kỳ đã tái phát minh khẩu Kalashnikov của thế kỷ 21,” đối thủ này nói, nhắc tới khẩu súng trường nổi tiếng của Liên Xô vốn trở thành vũ khí chủ lực được lựa chọn trong nhiều cuộc xung đột trên thế giới.

Một nguồn tin từ Baykar nói với Nikkei Asia rằng TB-2 đã tích lũy được 430.000 giờ bay. Đặc biệt là sau cuộc chiến Azerbaijan-Armenia vào năm 2020, khi quân đội Azerbaijan sử dụng các cuộc tấn công chính xác hầu như hàng ngày trong suốt cuộc chiến kéo dài 44 ngày, nhiều quốc gia châu Á đã bắt đầu thể hiện sự quan tâm đến mẫu máy bay không người lái này.

<https://nghiencuuquocte.org/2022/03/13>